

18 august – 24 august

Adunarea bisericii din Ierusalim

Textul de memorat: „Ci credem că noi, ca și ei, suntem mântuiți prin harul Domnului Isus.” (Faptele apostolilor 15:11)

Pavel și Barnaba s-au întors în Antiohia din Siria după mai bine de doi ani. Și, din moment ce întreaga biserică se implicase în trimiterea lor ca misionari, era firesc ca ei să prezinte un raport al lucrării lor. În acest raport, ei nu s-au lăudat cu realizările lor, ci au arătat ce reușise Dumnezeu să facă prin ei.

Desigur, s-a pus accentul pe succesul misiunii pentru alte popoare, cu toate că și mulți evrei veniseră la credință. Între timp însă, după episodul cu Corneliu, convertirea străinilor necircumciși devenise o problemă (Faptele 11:1-18), iar acum, când foarte mulți dintre ei erau primiți în biserică, lucrurile s-au complicat foarte mult. Mulți credincioși din Ierusalim erau nemulțumiți. Din punctul lor de vedere, străinii trebuiau mai întâi să se circumcidă, adică să devină prozeliți iudei, dacă doreau să facă parte din poporul lui Dumnezeu și pentru a avea părtășie cu el.

Faptele 15 este dovada că problema străinilor atinsese punctul critic și ne arată cum a procedat biserica pentru a găsi o soluție. Conciliul din Ierusalim a constituit un punct de turnură în istoria bisericii apostolice, din perspectiva misiunii ei mondiale.

Duminică, 19 august – Motivul disputei

Încă de la începuturile ei, biserica din Antiohia a fost compusă din evrei și din străini necircumciși (Faptele 11:19-21; Galateni 2:11-13) care trăiau se pare în bună înțelegere unii cu alții. Armonia dintre ei a fost însă tulburată în momentul sosirii unui grup de credincioși din Ierusalim.

1. Cu ce problemă s-a confruntat biserica? Faptele 15:1-5

Este posibil ca oamenii aceștia veniți din Iudeea, cunoscuți sub numele de „iudaizanți”, să fi făcut parte tot „din partida fariseilor care crezuseră” (vers. 5). Prezența fariseilor în biserică nu ar trebui să ne surprindă, întrucât Pavel însuși fusese fariseu înainte de convertire (Filipeni 3:5). Se pare că oamenii aceștia veniseră în Antiohia din proprie inițiativă (Faptele 15:24), deși un alt episod petrecut ulterior tot în Antiohia arată că majoritatea iudeilor, inclusiv apostolii, nu se simțeau foarte comod în biserică în prezența străinilor necircumciși (Galateni 2:11-13).

În Epistola către galateni, Pavel nu vorbește pozitiv despre iudaizanți, ci îi numește „oameni care vă tulbură” (Galateni 1:7; 5:10) și „frați mincinoși” (Galateni 2:4) pentru că motivele lor reale erau distrugerea libertății spirituale date de Evanghelie și „convertirea” acestor străini la legalismul iudaic.

Ideea lor era destul de simplă: convertiții din alte popoare nu puteau fi mântuiți dacă nu practicau circumcizia și dacă nu respectau toate legile ceremoniale iudaice. Mântuirea se găsea, în opinia lor, doar în comunitatea cu care Dumnezeu făcuse legământ și, potrivit Vechiului Testament, nu exista altă cale de a intra în poporul ales al lui Dumnezeu decât prin circumcizie (Geneza 17:9-14; Exodul 12:48). Într-un cuvânt, cei din alte popoare puteau avea parte de mântuire doar dacă deveneau mai întâi prozeliți iudei.

Pavel și Barnaba nu au putut fi de acord cu astfel de condiții, care contraziceau Evanghelia în esența ei. Iar modul agresiv în care au abordat problema cei veniți din Iudeea a generat dezbatere aprinsă; cuvântul *stasis* (tradus prin expresia „un viu schimb de vorbe”) din Faptele 15:2 are sensul de „conflict” sau „disensiune”. Chestiunea era totuși prea importantă ca să fie tratată doar la nivel local. Era amenințată unitatea bisericii. Frații din Antiohia au decis atunci să trimită Ierusalim o delegație din care să facă parte și Pavel și Barnaba, în vederea găsirii unei soluții.

Pune-te în locul iudaizanților. Cu ce argumente ți-ai susține poziția?

Luni, 20 august – Circumcizia

Un motiv major de dispută în acest conflict îl constituia circumcizia. Ritualul acesta nu fusese instituit de oameni (compară cu Matei 15:2,9), ci fusese poruncit de Dumnezeu însuși ca semn al legământului Său cu descendenții lui Avraam, poporul Său ales (Geneza 17:9-14).

2. În afară de nou-născuții israeliți, cine altcineva trebuia să se mai supună ritualului circumciziei? Exodul 12:43-49

Binecuvântările legământului nu erau limitate la cei născuți israeliți, ci îl aveau în vedere și pe orice sclav sau străin care își dorea să aibă parte de ele, dacă se supunea circumciziei. După circumcizie, străinul avea același statut înaintea lui Dumnezeu ca israelitul autohton: „Va fi ca și băstinașul” (vers. 48).

Circumcizia era deci o condiție indispensabilă (pentru un bărbat) pentru a fi acceptat în poporul legământului. Și, întrucât Isus era Mesia cel promis, părea normal ca iudaizanții să susțină ideea că străinii nu puteau beneficia de mântuire dacă nu deveneau mai întâi evrei.

3. Ce credea Pavel despre circumcizie? Romani 3:30; 1 Corinteni 7:18; Galateni 3:28; Galateni 5:6

Când susțineau că străinii nu puteau fi mântuiți dacă nu deveneau mai întâi iudei, oamenii aceștia făceau confuzie între două noțiuni: legământ și mântuire. Apartenența la iudaism nu garanta mântuirea (Ieremia 4:4; 9:25). Avraam însuși a fost mântuit (socotit neprihănit) prin credință, eveniment care a precedat, nu a urmat circumcizia (Romani 4:9-13). Mântuirea a fost dintotdeauna prin credință, pe când legământul era promisiunea lui Dumnezeu de a aduce la cunoștința întregii omeniri caracterul Său și planul Său de mântuire. În acest scop îl alesese pe Israel (Geneza 12:1-3).

Legând prea strâns conceptul de legământ cu cel de mântuire, credincioșii aceștia au ajuns să considere circumcizia un fel de asigurare pentru mântuire. Ori harul mântuitor al lui Dumnezeu nu intervine acolo unde intervin faptele omului. De aceea, a le impune credincioșilor din alte popoare circumcizia ca mijloc de mântuire era o distorsionare a adevărului Evangheliei (Galateni 1:7; 2:3-5), o negare a harului lui Dumnezeu (Galateni 2:21) și a faptului că păcătosul are nevoie de Isus (Galateni 5:2). Mai mult, însemna să negi caracterul universal al mântuirii (Coloseni 3:11; Tit 2:11). Pavel nu putea accepta cu niciun preț astfel de idei.

De ce este periculos să credem că avem asigurată mântuirea dacă suntem membri ai bisericii adevărate?

Marți, 21 august – Dezbaterea

4. Ce idei a prezentat Petru în cadrul dezbaterii din Ierusalim? Faptele 15:7-11

Evident, nu sunt redate toate detaliile întrunirii. Ar fi interesant de știut, de exemplu, ce argumente au adus iudaizanții și ce au spus Pavel și Barnaba (Faptele 15:5,12). Însă Luca a notat doar cuvântarea lui Petru și pe cea a lui Iacov.

În cuvântarea lui, Petru li s-a adresat apostolilor și prezbiterilor și le-a reamintit experiența lui cu Corneliu, de la care trecuseră câțiva ani. În esență, el aduce același argument ca în cuvântarea pe care o ținuse atunci în fața fraților din Ierusalim (Faptele 11:4-17). Dumnezeu însuși arătase că aproba convertirea lui Corneliu (deși era un străin necircumcis), oferindu-le, lui și casei lui, darul Duhului pe care îl oferise și apostolilor la Cincizecime.

În providența Sa, Dumnezeu a lucrat prin Petru, un om cunoscut printre credincioși, ca să-i convingă pe creștinii dintre iudei că, în ce privește mântuirea, El nu face nicio deosebire între evrei și celelalte

Studiu Biblic, Trim. III, 2018 – Faptele apostolilor

popoare. Cu toate că nu beneficiaseră de regulile și de prevederile vechiului legământ cu privire la curățire, străinii care credeau nu mai erau considerați necurați, fiindcă Dumnezeu însuși le curățise inimile. Declarația finală a lui Petru seamănă foarte mult cu ce ar spune Pavel: „Credem că noi, ca și ei, suntem mântuiți prin harul Domnului Isus” (Faptele 15:11).

5. Ce soluție a propus Iacov? Faptele 15:13-21

Cuvântarea pe care a ținut-o ne lasă să înțelegem că Iacov avea o poziție de autoritate (compară cu Faptele 12:17; 21:18, Galateni 2:9,12). Indiferent ce înțelegea el prin ridicarea din nou a cortului lui David, care în profeția lui Amos se referă la restaurarea dinastiei davidice (Amos 9:11,12), țelul lui principal a fost să demonstreze că Dumnezeu luase deja măsuri ca străinii să se poată „alipi” poporului lui Dumnezeu.

Propunerea lui a fost să nu li se mai impună convertiților din alte popoare restricții suplimentare, în afară de cele cerute în mod normal de la străinii care doreau să trăiască în țara lui Israel.

Miercuri, 22 august – Hotărârea apostolilor

6. Care sunt cele patru cerințe propuse să fie obligatorii pentru convertiții din alte popoare? Faptele 15:28,29

Problema principală pentru care fusese convocată acea întrunire a bisericii a fost rezolvată satisfăcător. Întrucât mântuirea este prin har, credincioșii neevrei nu erau obligați să se supună circumciziei pentru a se alătura bisericii. Ei trebuiau totuși să se abțină de la carnea jertfită idolilor în ritualuri păgâne și consumată într-o sărbătoare la templu sau vândută pe piață, de la consumul de sânge și carne de la animale sugrumate (care nu a fost scursă complet de sânge) și de la imoralitatea sexuală în orice formă.

Majoritatea creștinilor contemporani consideră că interdicțiile alimentare au fost niște recomandări temporare. Argumentul lor este că aceste lucruri erau extrem de respingătoare pentru evrei și interzicerea lor avea menirea de a crea o punte de legătură între credincioșii iudei și credincioșii străini. Și se afirmă că toate celelalte legi din Vechiul Testament, inclusiv legile alimentare din Leviticul 11 și porunca despre Sabat (Exodul 20:8-11), nefiind incluse în această listă, nu mai sunt obligatorii pentru creștini.

Totuși hotărârea luată de apostoli nu a fost temporară și nu a fost un cod nou de etică creștină, care să elimine tot ce ținea de Vechiul Testament. Apostolii și prezbiterii bisericii, sub călăuzirea Duhului Sfânt (Faptele 15:28), au citat practic regulile din Leviticul, capitolele 17-18, cu privire la străinii stabiliți în Israel.

În contextul cărții Leviticul, interdicțiile acestea semnifică renunțarea la păgânism. Străinul care dorea să locuiască în Israel trebuia să abandoneze practicile păgâne cu care era obișnuit (Leviticul 18:30). La fel, credinciosului care nu era evreu și dorea să se alăture bisericii i se cerea să ia poziție fermă împotriva păgânismului.

Faptul că hotărârea aceasta nu a fost temporară reiese și din Apocalipsa 2:14,20, unde sunt repetate prima și ultima interdicție și se face referire indirect la celelalte două. Sunt dovezi istorice că ea a fost considerată normativă de creștini la mult timp după încheierea perioadei nou-testamentare.

Cum ne putem forma obiceiul de a ne aduna, de a ne asculta unii pe alții și de a rezolva într-un spirit de respect și de umilință problemele apărute?

Joi, 23 august – Scrisoarea de la Ierusalim

7. Ce măsuri suplimentare a luat biserica din Ierusalim în legătură cu hotărârea conciliului? Faptele 15:22-29

Prima măsură a fost redactarea unei scrisori care să aducă la cunoștința credincioșilor din alte popoare

Studiu Biblic, Trim. III, 2018 – Faptele apostolilor

hotărârea luată. A fost scrisă în numele apostolilor și al prezbiterilor din Ierusalim și era un document oficial care reflecta recunoașterea autorității bisericii din Ierusalim, care era condusă de apostoli, de către celelalte comunități creștine. Fiind scrisă probabil în anul 49 d.Hr., această scrisoare este unul dintre primele documente creștine despre care se știe.

Biserica din Ierusalim a mai decis să numească doi delegați, pe Iuda Barsaba și pe Sila, care să-i însoțească pe Pavel și pe Barnaba la Antiohia cu misiunea de a duce epistola și de a-i atesta conținutul.

8. Cum a reacționat biserica din Antiohia la epistolă? Faptele 15:30-33

După ce s-a citit epistola, credincioșii s-au bucurat foarte mult de mesajul încurajator: circumcizia nu era cerută din partea convertiților străini. Nu a fost adusă nicio obiecție cu privire la cerințele ei. Așa a fost aplanată, teoretic cel puțin, prima disensiune serioasă din biserica primară.

La final, lucrarea lui Pavel a avut aprobarea totală a conducătorilor bisericii din Ierusalim, iar lui Pavel și Barnaba „le-a fost întinsă mâna dreaptă a bisericii”, ca semn al acceptării și al încrederii (Galateni 2:9). Cu toate acestea, pentru creștinii evrei care au continuat să respecte legea iudaică, părtășia la masă cu creștinii de altă naționalitate, pe care îi considerau necurați din punct de vedere ritualic, a rămas o mare problemă.

Faptul acesta a rămas motiv de dispută, după cum o demonstrează și incidentul cu Petru, consemnat în Galateni 2:11-14. „Nici chiar ucenicii nu erau cu toții pregătiți să primească din inimă hotărârea bisericii.” - Ellen G. White, *Faptele apostolilor*, ed. 2014, p. 145

Fii sincer: Cât de ușor îți este să ai părtășie cu credincioșii de altă rasă, cultură, clasă socială? Cum poți scăpa de această atitudine contrară Evangheliei?

Vineri, 24 august – Un gând de încheiere

„În general, convertiții iudei nu erau dispuși să se miște atât de repede, pe cât le deschidea calea providența lui Dumnezeu. Ca urmare a lucrării apostolilor printre neamuri, era clar că nou-convertiții dintre aceștia din urmă aveau să îi întrecă cu mult la număr pe convertiții dintre iudei. Iudeii se temeau că, dacă restricțiile și ceremoniile legii lor nu aveau să fie obligatorii pentru neamuri, ca o condiție pentru părtășia în biserică, particularitățile naționale ale iudeilor, care până aici îi ținuseră deosebiți de toți ceilalți oameni, vor ajunge în cele din urmă să dispară printre aceia care primeau solia Evangheliei.” - Ellen G. White, *Faptele apostolilor*, ed. 2014, pp. 138-139

„Nici chiar ucenicii nu erau cu toții pregătiți să primească din inimă hotărârea consiliului. Unii erau plini de râvnă pentru legea ceremonială și îl priveau cu neplăcere pe Pavel, fiindcă socoteau că principiile sale cu privire la obligațiile legii iudaice erau laxe.” - *Ibidem*, pp.144-145

BIBLIA ȘI CARTEA ISTORIA MÂNTUIRII – STUDIU LA RÂND

Biblia: 2 Timotei 1 - Tit 3

1. Ce făcuseră Figel, Ermogen și alții?
2. Ce urmărise Timotei „de aproape”?
3. Cine sunt cei pentru care „totul este curat” și cei pentru care „nimic nu este curat”?
4. Ce spune Pavel că „este bine și de folos pentru oameni”?

Istoria mântuirii, capitolul 26

5. Când s-a împlinit făgăduința că unii dintre cei care erau cu Domnul Isus nu vor gusta moartea?